

BESLUT
2006-08-17

1 (9)
511-1518-06

Enligt sändlista

BESLUT OCH FÖRESKRIFTER SAMT FASTSTÄLLANDE AV SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET LUNDEN

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (SFS 1998:808) att revidera gränsen för naturreservatet Lunden till det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1. Med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken och 3 § förordningen om områdesskydd mm beslutar Länsstyrelsen vidare att fastställa nya föreskrifter samt ny skötselplan för naturreservatet enligt nedan. Reservatets nya gränser utmärks i fält.

Länsstyrelsens beslut 1958-10-13, dnr III Ö 1-6-57 (255) om bildande av naturreservat enligt 7 § naturvårdslagen, upphävs i berörda delar när detta beslut vinner laga kraft.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Naturreservatet Lunden
Län:	Kalmar
Kommun:	Hultsfred
Församling/socken:	Målilla
Topografisk karta:	6F SO
Ekonomisk karta:	6F 2i
Naturgeografisk region:	13, Sydsvenska höglandets centrala och östra delar

Kulturgeografisk region:	Östra Götalands mellanbygder
Fastigheter:	Del av Östra Årena 2:11
Areal:	4,0 ha
Landareal:	4,0 ha
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Kalmar län

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet Lunden är dels att bevara och utveckla en traditionellt hävdad och trädklädd naturbetesmark dels att bevara och synliggöra en väl utbildad rullstensås.

I syftet ingår följande delsyften:

- Bevara och utveckla naturtyperna trädklädda betesmarker och artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen så att gynnsam bevarandestatus uppnås.
- Bevara och förstärka funktioner och strukturer som gamla och grova träd, hålträd, boträd, brynmiljöer, välhävdad gräsmark och örtrikt fältskikt så att de förekommer i för naturtyperna gynnsam omfattning.
- Bevara för området typiska arter som till exempel brudbröd, solvända, gullviva, backnejlika, tjärblomster, kattfot, axveronika, prästkrage, ängsvädd, svinrot, gökärt och gulpudrad spiklav så att gynnsam bevarandestatus uppnås.
- Bevara och förstärka populationerna av skyddsvärda och rödlistade arter som till exempel göktyta, smalbladig lungört, fältgentiana, slåttergubbe, klasefibbla, korskovall, spindelört och backsippa så att gynnsam bevarandestatus uppnås.
- Bevara och synliggöra rullstensåsen och för området kulturhistoriska landskapselement som till exempel trögärdesgårdar.
- Bedriva friluftsliv, forskning och undervisning i den mån det inte strider mot ovanstående delsyften.

Skälen för beslutet

Lundens naturreservat är beläget i ett ur natur- och kulturhistoriskt perspektiv mycket intressant område och består av en trädklädd naturbetesmark med en lång hävdtradition. Betesmarken som är belägen på en rullstensås har sedan tidig medeltid hävdats både som slätter- och betesmark och här finns en lång kontinuitet i trädskiktet och höga trädvärden i form av flerhundraåriga ekar med mulm- och hålbildningar. Artrikedomen i Lunden är påfallande stor och här finns ett stort antal sällsynta och hänsynskrävande arter som är beroende av en kontinuerlig hävd.

I området finns följande natur- och kulturvärden:

- Riksintresse för naturvården (3 kap. 6 § miljöbalken)
- Riksintresse för kulturmiljövården (3 kap. 6 § miljöbalken)
- Regional bevarandeplan för odlingslandskapet, Östra Årena, klass 3 (högt bevarandevärde)
- Naturvårdsprogrammet, klass 1 (högsta naturvärde)

Lundens naturreservat gränsar i söder mot Natura 2000-området Emåns vattensystem i Kalmar län (SE 0330160).

1958 förklarades området vid Lunden som fridlyst naturminne och övergick 1964 till naturreservat. Beslut, föreskrifter och skötselplan är idag föråldrade och reservatets avgränsning överrensstämmer inte med de värdekärnor som bör skyddas. Det är av stor vikt att området även fortsättningsvis hävdas på ett sådant sätt att de höga värdena i området bibehålls. Med anledning av detta finns det skäl att ändra gällande beslut.

Länsstyrelsen bedömer att förordnande om naturreservat är förenligt med mål, allmänna hänsynsregler och hushållningsbestämmelser enligt 1-4 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplan som gäller för området.

Områdets värde kan påverkas negativt av avverkning och andra skogliga åtgärder, dikning, vattenreglering och andra åtgärder som förändrar hydrologin, upphörd hävd av naturbetesmarkerna samt av olika exploateringsföretag. Det behöver därför särskilt skyddas och vårdas och bör därför förklaras som naturreservat.

Länsstyrelsen har genomfört en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken och finner dels att det finns skäl att besluta om att ändra gällande beslut för naturreservatet dels att de föreskrifter som ska gälla för reservatet inte går längre än vad som krävs för att uppnå reservatets syften.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver Länsstyrelsen följande:

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. Uppföra byggnad eller anläggning.
2. Anlägga väg eller parkeringsplats.

3. Utan Länsstyrelsens tillstånd anlägga led, bro eller spång eller bredda befintlig väg.
4. Sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch, konstföremål eller liknande anordning eller göra inskrift.
5. Uppföra mast, antenn, vindkraftverk eller liknande anordning.
6. Anlägga luft- eller markledningsgata med därtill hörande ledning.
7. Utan samråd med Länsstyrelsen utföra underhåll av befintliga ledningsgator.
8. Anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets eller skogsbrukets behov.
9. Uppföra stängsel eller annan hägnad för annat än djurhållningens behov eller uppföra vägbom.
10. Bedriva täkt av något slag.
11. Borra, spränga, gräva, schakta, muddra, påla, utfylla eller tippa.
12. Dika eller utan Länsstyrelsens tillstånd utföra rensning av befintliga diken för att bibehålla vattnets djup eller läge.
13. Odlar upp skogsmark, betesmark, slåttermark eller våtmark.
14. Tillföra växtnäringsämne (exempelvis stallgödsel, handelsgödsel, röttslam) jordförbättringsmedel eller kalk annat än på mark som i skötselplanen redovisas som åker.
15. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
16. Utan samråd med Länsstyrelsen använda avmaskningsmedel på betesdjur då de uppehåller sig inom reservatet.
17. Avverka eller utföra skogsvårdsåtgärd annat än i enlighet med fastställd skötselplan.
18. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle annat än i enlighet med fastställd skötselplan.
19. Plantera eller så träd eller buskar.

20. Skogsodla åker, betes- eller slåttermark eller nedlagd åker, betes- eller slåttermark.
21. Införa växt- eller djurart.
22. Framföra motorfordon annat än på befintliga vägar, för jordbrukets behov eller i samband med jakt för transport av skjutet högvilt.
23. Utföra vattentäkt, vattenreglering, vattenöverledning eller andra åtgärder i vattenområdet som kan leda till att vattnets djup eller läge förändras.
24. Utan Länsstyrelsens tillstånd använda området för tävlings- eller övningsändamål.
25. Utan samråd med Länsstyrelsens upplåta eller använda området för kommersiellt nyttjande av allemansrätten.
26. Utan samråd med Länsstyrelsen utföra insamling, undersökning eller forskning.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. Utmärkning av och information om reservatet.
2. Utförande och underhåll av tillfartsvägar, parkeringsplatser, sanitära anläggningar, informationstavlor och andra liknande anläggningar eller anordningar enligt fastställd skötselplan.
3. Gallring, röjning, avverkning, ängsbruk, betesdrift, uppsättning och underhåll av stängsel eller annan skötselåtgärd i syfte att bevara och utveckla naturmiljön och den biologiska mångfalden enligt fastställd skötselplan.
4. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. Framföra motorfordon annat än på befintliga vägar.
2. Ställa upp motorfordon, husvagn eller släpvagn annat än på särskilt anvisade vägar och platser.
3. Tälta
4. Medvetet störa djurlivet.
5. Medföra okopplad hund eller annat lösgående sällskapsdjur.
6. Sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch, konstföremål eller liknande anordning eller göra inskrift.
7. Göra upp eld.
8. Plocka eller skada vedsvampar, mossor eller lavar.
9. Gräva upp, plocka eller skada kärlväxter eller delar därav med undantag av bär för husbehov.
13. Skada eller ta bort växande eller döda träd, stubbar, bark, grenar, buskar eller ris.
14. Utan Länsstyrelsens tillstånd använda området för tävlings- eller övningsändamål.
15. Utan samråd med Länsstyrelsen utföra insamling, undersökning eller forskning.
16. Utan samråd med Länsstyrelsens använda området för kommersiellt nyttjande av allemansrätten.

Föreskrifterna under C gäller ej ägare eller innehavare av särskilt rätt till fastighet eller innehavare av annan rättighet.

Föreskrifterna i A-C ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra eller låta utföra de åtgärder som erfordras för reservatets skötsel.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan. Förvaltare för naturreservatet är länsstyrelsen.

Ärendets beredning

Lunden förklarades 1958 som fridlyst naturminne och kom i och med naturvårdslagens tillkomst 1964 att övergå till naturreservat. Beslutet från 1958 med tillhörande föreskrifter är mycket föråldrat liksom den skötselplan som fastställdes 1987. Sedan området fridlystes har också det gamla täktområdet i reservatets västra del efterbehandlats. I denna del av reservatet, på fastighet Östra Årena 2:8, finns också ett antal industribyggnader och marken närmast byggnaderna används bland annat för upplag. Industribyggnaderna med närliggande tomtmark bedöms inte behöva ingå i reservatet. Samtidigt öster om reservatet finns en angränsande öppen betesmark som med fördel bör tillhöra reservatet. Den trädklädda betesmarken som utgör den största delen av reservatet har höga biologiska värden och det finns därför ett behov av ett mer detaljerat beslut, en ny skötselplan samt en bättre avgränsning av reservatet. Med anledning av detta har länsstyrelsen initierat ett arbete med att revidera och förtydliga reservatsbeslutet, justera reservatsgränsen samt fastställa ny skötselplan för området.

Länsstyrelsen har under 2005-2006 utrett områdets naturvärden, skyddsbehov och avgränsning. Ett förslag till beslut och skötselplan har utarbetats.

Berörd markägare har bl a informerats vid möte i reservatet 2006-04-12.

Förslaget till beslut och skötselplan har remitterats till markägare och nyttjanderättshavare, kommunen, SGU (Sveriges geologiska undersökning), Eon, Lantmäterimyndigheten, Naturvårdsförbundet i Kalmar län, Emådalens naturskyddsförening, Östra Smålands Ornitologiska Förening, Fågelklubben Hultsfred, Smålands flora, Föreningen SydostEntomologerna, Hultsfreds hembygdsförening.

Yttranden har inkommit från Miljö- och byggnadsnämnden i Hultsfreds kommun, Eon, SGU och .

Följande synpunkter har inkommit från remissinstanserna.

Hultsfreds kommun och Eon tillstyrker länsstyrelsens remiss i sin föreslagna utformning.

SGU avstår från att yttra sig.

föreslår i sitt yttrande att ytterligare en stätta sätts upp i reservatets sydöstra del. Motiveringen är bland annat att det då ger besökare till reservatet en bättre möjlighet att färdas i enbart en riktning genom reservatet och

inte som idag behöva gå samma sträcka tillbaka. Vidare säger han att det idag finns en vandringsled ansluten till mitten av reservatet och att om en stätta sätts upp på önskad plats så ges besökare bättre möjlighet att passera genom området.

Synpunkterna har beaktats på följande sätt. Länsstyrelsen bedömer att det inte finns något hinder för att ytterligare en stätta placeras i reservatets sydöstra del. Med anledning av detta har en sådan åtgärd förts in i skötselplanen under rubriken ”4.3 Skötselområde 3: Friluftsliv”- Skötselåtgärder.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, se bilaga 5.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen.

Kungörelse ska inom tio dagar från beslutsdatum införas i ortstidning.

Delgivning anses ha skett den dag kungörelsen var införd i ortstidning, under förutsättning att kungörelsen var införd inom tio dagar från dagen för detta beslut.

Underskrifter

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Sven Lindgren. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har även företrädare för kulturmiljöfunktionen, naturreseursfunktionen samt Malin Miller naturskyddsfunktionen deltagit, den sistnämnde föredragande.

Sven Lindgren

Malin Miller

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
 - 2.1 Skötselplanskarta
 - 2.2 Vegetationskarta enligt ViN
 - 2.3 Vegetationskarta enligt habitatdirektivets naturtyper
 - 2.4 Historisk markanvändningskarta, storskiftet 1794.
3. Artlista
4. Referenslista
5. Upplysning om kungörelsedelgivning/Hur man överklagar